

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet, Del I: Handlingsplanen

Innledning: En enklere hverdag for bedriftene

Verdiene som skapes i næringslivet er grunnlaget for all offentlig og privat velferd. Målet for næringspolitikken er derfor å legge til rette for størst mulig verdiskaping. Høy verdiskaping avhenger av en rekke forhold. Et godt regelverk og brukervennlige offentlige tjenester er noen av de viktigste.

Omfattende krav til rapportering og dårlig regelverk skaper unødig merarbeid, hemmer produktiviteten i næringslivet og gjør det vanskelig å nå de egentlige målene med reguleringen. Tilsvarende gjelder når kvaliteten på offentlige tjenester svikter. I noen tilfeller vil den samlede kostnaden ved reguleringene være større enn nytten. I slike tilfeller bør reguleringene avvikles. Som myndigheter må vi erkjenne at det er grenser for politikken virkeområde.

Forenklingsarbeidet er en næringspolitisk hovedsak for Samarbeidsregjeringen. Vårt mål er at norsk regelverk skal være minst mulig ressurskrevende å etterleve og fremstå som et fortrinn for bedrifter lokalisert i Norge.

Regjeringen legger med dette fram **handlingsplanen Et enklere Norge** med konkrete tiltak som skal bedre næringslivets rammevilkår på dette området.

Den lange listen med tiltak viser at de fleste departementene arbeider aktivt med forenkling og tilrettelegging for næringslivet. Skal vi oppnå resultater er det likevel ikke nok å ha tiltak på området. Vi må også sørge for at tiltakene gjennomføres på en slik måte at det gir reell forenkling og bedre tilrettelegging for næringslivet.

Regjeringens arbeid med Et enklere Norge krever et varig samspill mellom det offentlige og næringslivet. Derfor har vi etablert et rådgivende kontaktforum for forenkling overfor næringslivet. Målet er at vi sammen skal finne frem til den rette balansen mellom nødvendige reguleringer og behovet for større handlefrihet og reduserte kostnader for næringslivet.

Regjeringen vil legge fram en revidert og oppdatert plan med nye tiltak om ett år. I mellomtiden kan interesserte følge med og gi innspill på våre ”forenklingsnettsider”, der det vil komme oppdateringer på prioriterte områder underveis.

23. oktober 2002

Ansgar Gabrielsen
nærings- og handelsminister

Prinsipper for forenklingsarbeidet

De fleste norske næringsvirksomheter er små. Et overordnet prinsipp ved utforming av regelverk, innrapporteringsystemer og andre administrative tjenester må derfor være å tilrettelegge disse slik at de *passer for mindre bedrifter*. Da vil også de større bedriftene få en enklest mulig ordning.

Prinsipper for regelverksarbeidet:

- Vi skal ha et regelverk der kostnadene for næringslivet kan forsvares ut fra nytten for samfunnet
- Regelverket skal til enhver tid være oppdatert og gi uttrykk for reelle behov
- Regelverket må utformes slik at det er mulig for næringslivet å etterleve, både enkeltvis og samlet sett.

Prinsipper for arbeidet for å redusere innrapporteringsbyrdene for næringslivet:

- Det offentlige skal aldri be om flere opplysninger enn de som faktisk brukes
- Den næringsdrivende skal aldri måtte rapportere samme opplysning mer enn en gang
- Det offentlige skal tilby enklest mulige rapporteringsmåte
- Det skal være et rimelig forhold mellom den nytte det offentlige har av rapporteringen og den byrde som pålegges den næringsdrivende.

Innenfor offentlig sektor skal vi arbeide for

- at næringslivet opplever forvaltningen som ryddig og ubyråkratisk, og norsk offentlig tjenesteytelse som et konkurransefortrinn internasjonalt
- best mulig samspill i kontakten mellom offentlig sektor og næringslivet

Konkret arbeider vi innenfor en femleddet strategi, som har hver sine innebygde delmål:

1. Et lett tilgjengelig regelverk
2. Bedre beslutningsgrunnlag for offentlige tiltak, reformer og regelverk
3. Reduksjon av næringslivets byrder ved innrapporteringsplikter
4. Bedre regelverk på enkeltområder
5. En næringsvennlig offentlig sektor

I et moderne og komplekst samfunn er det behov for regelverk, og for et godt fungerende regelverk. Vi trenger visse tjenester fra offentlig sektor. Men regelverk og andre offentlige virkemiddel skal brukes bare der det er reelle behov for det. For eksempel vil deregulering og privatisering ofte føre til nye reguleringsbehov, blant annet for å sikre konkurranse. En del rettigheter må også sikres gjennom regelverk. På noen områder er det derfor verken realistisk eller ønskelig å avvikle reguleringer. Derimot er det stort potensiale for å samordne, forenkle og modernisere regelverk og myndighetsutøvelse. På andre områder bør offentlig detaljstyring og regulering reduseres.

I et samfunn i stadig utvikling vil forenklingsarbeidet aldri være ”fullført”. *Vi vil alltid kunne bli mye bedre.* Derfor vektlegges gode rutiner og et mer systematisk og koordinert arbeid i hele forvaltningen svært høyt i handlingsplanen.

Avgrensning av planen

Forenkling og tilrettelegging for næringslivet er et av de områdene i regjeringens arbeid med *Moderniseringsprogrammet: Brukerretting, effektivisering og forenkling*. Nærings- og handelsdepartementet har hovedansvaret for å koordinere moderniserings- og forenklingsarbeidet overfor næringslivet. Arbeidet med handlingsplanen Et enklere Norge er en konkretisering av regjeringens ambisjoner om å tilrettelegge for et godt regelverk, enkle rapporteringsordninger og en offentlig sektor som er en god tjenesteyter for næringslivet.

Handlingsplanen omfatter både overordna og konkrete tiltak for å bedre kvaliteten på og tilgjengelighet til regelverk, konkrete regelforenklingstiltak, og tiltak for forenkling og bedre tilrettelegging av administrative ordninger, tjenesteutøving og lignende i offentlig sektor.

Spørsmål om skattesystemet, nivå på skatter og avgifter, nivå på og utforming av ordninger innen virkemiddelapparatet o.l. omfattes ikke av denne planen. En del utvalg/tiltak, blant annet Skaug-utvalget og Pensjonskommisjonen, er likevel for sammenhengen sin del nevnt. Dette er områder der forenklingsarbeidet inngår som en viktig del av arbeidet.

Den teknologiske utviklingen har skapt nye forventninger til offentlig sektor, forventninger om nye tjenester, tilgang til tjenester på brukernes premisser og forventninger om tjenester som alltid er tilgjengelige – slik vi ser på stadig flere områder i samfunnet. eNorge 2005 er regjeringens overordnede IT-politikk for de kommende tre årene. En av de tre hovedmålsettingene for eNorge-planen er særlig relevant for Et enklere Norge-arbeidet: Informasjonsteknologi skal brukes til å effektivisere offentlig sektor og tilby nye og bedre tjenester til brukerne. Dette danner et viktig utgangspunkt også for prioriteringene i handlingsplanen.

Status

3.1 Regelverk

Norge har et ryddig, konsolidert og lett tilgjengelig lov- og forskriftsverk. Stiftelsen Lovdata uttaler i sin årsmelding for 2001: *"I motsetning til i de fleste andre land har vi i Norge usedvanlig god oversikt over dette regelverket"*. Dette skyldes ikke minst Lovdatas innsats med å kontrollere og konsolidere regelverket. Både lover og forskrifter blir konsolidert, det vil si at endringer blir fortløpende innarbeidet i den gamle loven/forskriften, slik at en lett kan finne fram til den gjeldende ordlyden. På Lovdata sine Internettsider har alle gratis tilgang til oppdaterte lover og forskrifter.

Vi har ca. 715 lover og ca. 11 500 forskrifter. Antallet sier imidlertid lite om omfanget av regelverk, særlig fordi omfanget av hver enkelt lov/forskrift varierer svært mye. Lovdata uttaler i årsmeldingen sin for 2001:

”Omfanget av regelgivningen viste et hopp på ca. 70 % i 1992 og holdt seg på dette høye nivået frem til 1996. De tre siste årene har omfanget igjen økt kraftig. I dag er omfanget av regelproduksjonen mer enn det dobbelte av hva det var før 1992. Vi ser også at det ikke først og fremst er antall lover og forskrifter som har økt, men omfanget av disse. Økningen må vel i det vesentlige tilskrives Norges tilpasning av regelverket i forbindelse med EØS.”

3.2 Registreringsverktøy

Enhetsregisteret ble etablert i 1995, og har som hovedoppgave å samordne opplysninger om næringslivet og offentlige etater som finnes i ulike offentlige registre. Registeret tildeler organisasjonsnummer, som er en entydig identifikator av den registrerte juridiske enheten. Denne identifikatoren er en avgjørende forutsetning for å kunne utveksle opplysninger om enhetene mellom ulike offentlige etater. Enhetsregisteret inneholder grunndata om enheter som har registreringsplikt i arbeidsgiverregisteret, merverdiavgiftsmanntallet, foretaksregisteret, Statistisk sentralbyrås bedrifts- og foretaksregister, skattemanntallet for etterskuddspliktige eller fylkesmennenes registre over stiftelser. Andre kan registrere seg frivillig. Alle statlige registre plikter å samarbeide med Enhetsregisteret og holde opplysningene i registeret à jour. Dette gjør skjemaarbeidet enklere for næringsdrivende og andre som driver økonomisk virksomhet.

Oppgaveregisteret ble etablert i 1997, og er en viktig pådriver i arbeidet med å samordne og forenkle oppgaveplikter (innrapporteringsplikter) som statlige organer pålegger næringslivet.

Oppgaveregisteret måler fortløpende antall skjemaer og næringslivets belastninger ved disse. Det er særlig to forhold som direkte påvirker belastningsnivået: hvilke nye oppgaveplikter som innføres, og hvilke samordnings- og forenklingstiltak som iverksettes (enklere skjemaer, redusert innsamlingshyppighet og mer samarbeid etatene i mellom). Utviklingen for disse aktivitetene siden oppstarten av Oppgaveregisteret kan sammenfattes slik:

Figuren avspeiler resultatene av etatenes aktiviteter i forhold til statlige oppgaveplikter. Effekten i 2001 var klart positiv. Samordningen kommer fra bare tre etater, noe som viser at potensialet er vesentlig større. Tallene viser at vi har greidd å stoppe økningen i belastning, og vi kan se en første tendens til reduksjon.

Totalt utgjorde de statlige oppgavepliktene ved utgangen av 2001 en belastning på 7 358 årsverk. Det var 669 statlige skjemavarianter. Til sammenligning var belastningen ved utgangen av 2000 på 7 273 årsverk, med 649 skjemavarianter. Økningen totalt sett kommer dels fra korrigeringer av eldre skjema og av volumendringer, det vil si endringer som følge av at skjemaet angår flere/færre bedrifter enn før.

Oppgaveregisterets oversikt gir et estimat over totalbelastningen. Ved utgangen av 1998 (første registreringsår for Oppgaveregisteret) lå gjennomsnittlig belastning pr. registrerte foretak på 44,9 timer. Ved utgangen av 2001 var tallet redusert til 41,9 timer. Ved å beregne belastningen pr. næringsdrivende, får vi fram tall som både gir et visst bilde av nivået på belastningene på bedriftsnivå, og et bilde av utviklingen over tid.

Det er videre viktig å være klar over at når det fokuseres på det såkalte skjemaveldet, så omfatter dette mye mer enn de skjemaene som er registrert i Oppgaveregisteret. Det gjelder f.eks. eksempel skjema knyttet til internkontroll/HMS, kommunale skjema, frivillige skjema og ikke minst det samlede regelverket bak skjemaene.

3.3 Konsekvensutredninger

Konsekvensvurderinger, herunder konsekvenser for næringslivet, skal alltid utarbeides i forbindelse med offentlige utredninger, regelendringer og tiltak. Kravet til slike vurderinger er nedfelt i Utredningsinstruksen. Den skal særlig sikre at økonomiske, administrative og andre vesentlige konsekvenser blir kartlagt, ved å gi pålegg om hva som skal utredes, hvem som har ansvaret for utredningene, hvem som skal høres på ulike trinn i arbeidet m.m.

Flere departementer har gitt ut veiledninger for konsekvensvurderinger på sine områder. Nærings- og handelsdepartementet gav i 2000 ut "Næringsøkonomiske konsekvensvurderinger – en veileder i arbeidet med offentlige reformer, regelverk og tiltak".

Det er imidlertid behov for en mer systematisk vurdering av hvilke konsekvenser nytt/ endret regelverk, offentlige tiltak m.v. får for næringslivet. Regjeringen har derfor opprettet en gruppe i Nærings- og handelsdepartementet som skal bidra til at konsekvensene for næringslivet vurderes på et tidlig stadium i arbeidet med offentlige reformer, regelverk og andre tiltak. Gruppen skal bl.a. være et kompetansesenter og drive holdningsskapende arbeid og opplæring.

3.4 Brukerkontakt

Brukerkontakt er viktig i dette arbeidet. Regjeringen har opprettet et kontaktforum for forenkling overfor næringslivet, der alle de større næringsorganisasjonene er med. I tillegg finnes det brukerforum og lignende organer på enkeltområder, bl.a. for elektronisk innrapportering og samordning.

3.5 Internasjonalt forenklingsarbeid

Det er mye aktivitet på dette området i mange land, og Norge legger stor vekt på å delta i internasjonalt arbeid for både å bidra med og å hente erfaringer.

EU har i de siste årene hatt et stadig økende fokus på reduksjon av administrative byrder og regelforenkling, både når det gjelder eget regelverk og de enkelte medlemslandenes regelverk. I oppfølgingen av Lisboa-strategien har dette vært et sentralt tema. Arbeidet i EU bygger blant annet på hvitboken om "European Governance" som sammen med Mandelkern-rapporten har dannet grunnlaget for kommisjonens egen *handlingsplan for regelforenkling*. Alle disse dokumentene inneholder klare anbefalinger til innsats for å redusere de administrative byrdene, både for medlemslandene og EU selv. Arbeidet har særlig fokus på regelverket innen det indre marked, og har på grunn av EØS-avtalen betydning for Norge.

Innenfor OECD er det i lengre tid arbeidet med tiltak som kan redusere administrative byrder, og man har etter hvert kommet langt på dette området. OECD startet i 1995 et bredt program om reguleringsreformer – "OECD Regulatory Reform Programme". Som det 18. landet i rekken blir nå reguleringsreformene i Norge gjennomgått. Resultatene vil foreligge i annet

halvår 2003. OECD vil gi anbefalinger om nye tiltak og forbedringer, for eksempel til organiseringen av arbeidet med reguleringsreformer i forvaltningen og opplegget for konsekvensvurderinger. Rapporten vil gi oss et godt grunnlag for å sammenligne reformarbeidet vårt med andre OECD-land, og gi oss viktige innspill til vårt videre arbeid.

Studien av reguleringsreformer i Norge vil omfatte beskrivelse og analyse av følgende temaer:

- Oversikt over reguleringsreformer og makroøkonomisk bakgrunn
- Myndighetenes evne til å sikre reguleringer av høy kvalitet, bl.a. organisering og kompetanse i forvaltningen, mål og retningslinjer, høringsrutiner og konsekvensutredning
- Konkurransopolitikkens betydning for reguleringsreformer
- Økt markedsåpning gjennom reguleringsreformer
- Reguleringsreformer i sykehussektoren, arbeidsformidling/ arbeidsmarkedstiltak og sivil luftfart
- Tilsynsmyndigheter med ansvar for økonomiske og finansielle reguleringer

3.6 Utfordringer

Ordningene/verktøyene som er beskrevet her gir et godt utgangspunkt for forenklingsarbeidet. Det ligger imidlertid en stor utfordring i å greie å bruke disse godt nok. Særlig har vi en utfordring i å sikre god samhandling mellom ulike aktører og ulike verktøy. Det er bl.a. grunn til å tro at det ligger et stort, ubrukt potensial i bedre sambruk av infrastrukturen i de ulike offentlige registrene.

Det er vanskelig å få til målinger av resultater i forenklingsarbeidet. Noen få land har utviklet, eller er i ferd med å utvikle ulike metoder for måling, bl a Danmark og Nederland. Sverige er i gang med et arbeid med å få vurdert hvilke metoder som finnes i ulike land i dag, med sikte på å etablere et egen ordning fra 2003. Vi vil nøye vurdere resultatene av det svenske arbeidet.

En av utfordringene ved slike målinger er å skille mellom bedriftenes administrative *byrder* og administrative *oppgaver*. Administrative oppgaver er bedriftenes samlede administrative aktiviteter i forbindelse med f eks lønn, personale, regnskap, omsetning og produksjon. Administrative byrder er bare de aktivitetene som er knyttet til krav fra det offentlige.

3.7 Vurdering

Internasjonale sammenligninger på forenklingsområdet er vanskelig. Det er for eksempel ingen andre land som har belastningstall tilsvarende tallene fra Oppgaveregisteret, og det er få – om noen - andre klare indikatorer på omfanget av belastninger.

Ut fra generell erfaring, kan vi likevel si at Norge generelt ligger godt an. Vi har et svært ryddig regelverk, god oversikt over statlige skjema, relativt få krav til tillatelser og lignende ved oppstart av ny næringsvirksomhet, og i hovedtrekk en oversiktlig offentlig sektor. Dette er viktig fordi det sier noe om hvilke forventninger en realistisk sett kan ha til hva det er mulig å oppnå.

Likevel er det klart at vi kan bli bedre. Næringslivet må forholde seg til et stort antall regelverk, innrapporteringsordninger m.v. Bedriftenes kostnader og tidsforbruk oppleves som unødvendig høye, særlig av de mindre bedriftene. Det er summen av de totale offentlige påleggene som er det største problemet, ikke nødvendigvis de enkelte regler. Også manglende forutsigbarhet på grunn av stadige endringer i regelverk, tilskudds-, skatte- og avgiftsordninger oppleves som unødvendig vanskelig.

Arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet er svært sammensatt. For å oppnå resultat er det derfor avgjørende med systematisk arbeid på mange områder. Denne planen er første skritt i arbeidet for en samlet strategi på området.

Prioriterte innsatsområder

Ansvar for å følge opp de enkelte tiltakene ligger på hvert enkelt departement. Regjeringen har pekt ut noen prioriterte områder. Nærings- og handelsdepartementet vil som koordinerende departement for regjeringens arbeid på forenkling for næringslivet ha et særlig fokus mot oppfølgingen av disse. Nedenfor gis en nærmere omtale av de prioriterte områdene.

4.1 Konsekvensutredninger

Konsekvensvurderinger skal alltid foretas i forbindelse med offentlige reformer, regelverk og tiltak. Erfaring viser at dagens konsekvensvurderinger er av ujevn kvalitet og til dels mangelfulle. Dette gjelder særlig vurderingene av virkninger for *næringslivet*. Årsakene til dette er flere:

- forvaltningen mangler kunnskap om næringslivet generelt (- og har dermed vansker med å se evt. konsekvenser)
- forvaltningen mangler kunnskap om hvordan vurdere konsekvenser
- forvaltningen mangler gode systemer for å vurdere konsekvenser

Regjeringen vil derfor styrke arbeidet med konsekvensvurderinger, gjennom blant annet:

- holdningsskapende arbeid og informasjon. Skape forståelse for hva næringslivet er, og hvordan regelverk får konsekvenser for både små og store bedrifter
- kompetanseoppbygging og -utvikling. Opplæring av saksbehandlere og andre i arbeid med konsekvensvurderinger/-utredninger
- utvikle metoder for innhenting av konsekvensvurderinger
- utvikle metoder og system for å kvalitetssikre konsekvensvurderinger, for eksempel test-, fokus- og ekspertpanel

For dette formålet har Nærings- og handelsdepartementet opprettet en gruppe som skal bidra til at konsekvenser for næringslivet vurderes på et tidlig stadium i arbeidet med offentlige reformer, regelverk og andre tiltak. Gruppen skal ha et nært samarbeid med næringslivet. Den skal bli et kompetansesenter og drive holdningsskapende arbeid og opplæring overfor forvaltningsorganer. Bedriftspanel skal brukes når det er hensiktsmessig. Dette er et langsiktig arbeid, der hensikten er å komme etterpåklokskapen i forkjøpet.

For nærmere informasjon, se handlingsplanen del II, område 2.

4.2 Elektronisk innrapportering

Overgangen til elektronisk innrapportering er det viktigste tiltaket i arbeidet med å redusere innrapporteringsbyrdene. I eNorge 2005-planen er det fastlagt en målsetning om at alle offentlige etater innen utgangen av 2004 skal kunne motta innrapporteringer fra næringslivet elektronisk. Videre vil regjeringen høsten 2002 legge fram en IKT-strategi for offentlig sektor.

For å oppnå en reell forenkling for næringslivet må det gjøres noe mer enn ”å sette strøm på skjema”. Mer utviklede former for elektronisk innrapportering er automatisk datafangst fra de næringsdrivendes interne systemer og bruk av dialogskjema. Slike tiltak gir også bedre datakvalitet, og effektiviserer saksbehandlingen i forvaltningen.

Det er videre viktig å unngå at brukerne må forholde seg til en mengde løsninger som ikke kan brukes på tvers av de offentlige etatene. Dette gjelder ikke minst på området elektronisk innrapportering. IKT-strategien for offentlig sektor søker derfor å fremme standardiseringsarbeid knyttet til utveksling av data for å sikre kommunikasjon internt i forvaltningen og mellom forvaltningen og brukerne.

For å sikre samordnede systemer for elektronisk innrapportering, skal alle systemer for data mellom statlige etater og næringslivet bygge på felles datadefinisjoner, utviklet i Oppgaveregisteret. Løsningene må videre baseres på åpne og kjente standarder.

Gjennom AltInn-prosjektet etableres det en felles nett-basert løsning for innrapportering av økonomiske data fra næringslivet til Skattedirektoratet, SSB og Brønnøysundregistrene. Disse tre etatene står til sammen for over 75 pst av skjemabelastningen på næringslivet. AltInn bygger på en enkel og standardisert løsning som er lett å bruke for avgiverne, og som andre offentlige etater lett kan koble seg til. Prosjektet er en spydspiss på området elektronisk innrapportering, og vil gi viktige erfaringer til videre utvikling av feltet. Det skal derfor arbeides for å spre erfaringene fra prosjektet for å få andre etater til å ta de samme løsningene i bruk.

For nærmere informasjon, se handlingsplanen del II, område 3 (om elektronisk innrapportering) og område 5 (om IKT i offentlig sektor).

4.3 HMS-området

Regjeringen legger opp til en betydelig forenkling på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet, både når det gjelder utvikling av og forenklinger i forskriftsverket, og ved å forbedre tilgjengeligheten til HMS-regelverket gjennom Internettbaserte løsninger og lignende.

Det arbeides med en total gjennomgang av statlige tilsyn, blant annet i forhold til organisering av tilsyn på HMS-området. Generelt sett framstår dagens tilsynsordninger i mange tilfeller med overlappende ansvar, uklare grenseflater, uryddige ansvarsforhold og blanding av tilsyns-, politikk- og iverksettelsesoppgaver. Regjeringen tar sikte på å framlegge en egen stortingsmelding om statlige tilsyn i løpet av 2002.

Arbeidet med forenkling av HMS-forskriftene har blant annet sitt utgangspunkt i et forslag fra NHO. De la i 2001 fram en prosjektrapport som foreslo å omstrukturere samtlige forskrifter på HMS-området. Denne modellen har tatt utgangspunkt i en virksomhets ståsted og

innebærer at man reduserer 250 forskrifter som utgjør 1 200 sider, til seks forskrifter på til sammen 300 sider. Vurderingene fra de relevante etatene går ut på at dette forslaget er mulig å gjennomføre med enkelte justeringer.

Regjeringen vil i første fase foreta en betydelig reduksjon i HMS-forskrifter innenfor Miljøverndepartementets og Arbeids- og administrasjonsdepartementets ansvarsområder.

For nærmere informasjon, se planen del II, særlig tiltakene 3.13 - 3.15, 4.4 - 4.6, 5.14 - 5.18.

4.4 Plan- og bygningslovområdet

Plan- og bygningsloven er av de regelverkene som er mest omdiskutert, både i forhold til målet om et enklere regelverk, og i forhold til målet om effektiv service fra offentlig sektor. Ansvar for regelverket ligger på statlig nivå, mens det utøvende ansvaret ligger på kommunalt nivå.

Endringene i byggesaksregelverket i 1997 ble oppfattet som svært vanskelig for mange bedrifter, særlig små. Det ble derfor nedsatt et utvalg i mars 2002 som skal foreta en total gjennomgang av regelverket med sikte på forenkling og større brukervennlighet. Noe av arbeidet skjer i samarbeid med Planlovutvalget, for bl a å vurdere om det er mulig å få til mer felles prosesser for plan- og byggesaksbehandling.

Planlovutvalget ble nedsatt i 1998, og har som mål å forbedre, effektivisere og forenkle planlovgivningen. Det skal bl.a. legges vekt på en god redaksjonell og lovteknisk utforming som også tydeliggjør hovedbestemmelsene i loven, og gjør den lett tilgjengelig for forskjellige brukere.

Både arbeidene i disse utvalgene, og oppfølgingen av dem er tidkrevende arbeid. Regjeringen har derfor som et første steg i arbeidet, lagt fram et lovforslag om tidsfrister for saksbehandlingen av så vel byggesaker som plansaker (ot.prp. nr. 112 og nr. 113 for 2001-2002).

For nærmere informasjon, se handlingsplanen del II, særlig tiltak 4.1, 4.2 og 3.7.

4.5 Oppfølging av forskriftsdugnaden

For at regelverk skal fungere godt, må brukerne være kjent med reglene og forstå innholdet i dem. Forskriftene utgjør den største delen av regelverket vårt. Forskriftsdugnaden, et prosjekt for opprydding og forenkling i forskriftsverket, leverte sin sluttrapport våren 2002.

Konklusjonen var at prosjektet et godt stykke på vei lykkes med å forenkle og rydde i forskriftene. Prosjektet gav forvaltningsansatte økt kunnskap om regelverksarbeid, og økt forståelse for at regelverket må være brukervennlig. Antallet landsdekkende forskrifter gikk i perioden ned med om lag 10 pst., en reduksjon på omtrent 420 forskrifter.

For å opprettholde fokuset og sikre at framtidig regelverk blir oversiktlig og lett tilgjengelig, foreslo prosjektet en rekke oppfølgingstiltak. Disse følges nå opp av de aktuelle ansvarlige departementer, i hovedsak Justisdepartementet. Oppfølgingstiltakene går bl.a. ut på ordninger

for økt etterkontroll av regelverk, elektronisk kunngjøring av regelverk, veiledning om forskriftsarbeid og sentralt kompetansesenter for forskriftsarbeid.

For nærmere informasjon, se handlingsplanen del II, område 1.

Tiltakene – oversikt over del II

Handlingsplanen del II inneholder en oversikt over alle tiltakene, inndelt etter den femleddete strategi for arbeidet. Det gis også en generell omtale under hvert strategiområde. Tiltakene er presentert med mål, beskrivelse, ansvarlig departement/avdeling og tidsplan. En del tiltak hører inn under flere områder. Disse er forsøkt plassert under det området det hovedsakelig hører til. Planen tar ikke mål av seg til å gi en fullstendig oversikt over hva som gjøres på forenklingsområdet innen statlig forvaltning.

Tiltaksdelen er omfattende. Den inneholder en blanding av tiltak som er klart målrettede, det vil si at det er formulert hvilke endringer som skal gjennomføres, og tiltak som innebærer at problemstillinger skal vurderes for å kartlegge endringsbehov/-muligheter. Den har både små og store tiltak. Dette viser både hvor sammensatt arbeidet med forenkling og tilrettelegging for næringslivet er, og hvilken bredde det er – og må være – i dette arbeidet. Forenkling er et møysommelig arbeid der det er noen større, viktige tiltak som må gjennomføres, men der resultatene ikke minst avhenger av evne og vilje til å tilrettelegge i det små.

I tillegg til disse tiltakene vil Nærings- og handelsdepartementet legge vekt på å følge opp saker, både enkeltsaker (f.eks. urimelige innrapporteringskrav) og saker av mer prinsipiell karakter som enkeltbedrifter eller organisasjoner i næringslivet tar opp med departementet.